

Workshop

Snomed/Eenheid van Taal

Carolien Bouma
Desiree de Dood

Kort verslag

De workshop kenmerkte zich door een constructieve en positieve sfeer. We zijn gestart met een kennismaking en daarna aan de slag gegaan in 4 verschillende expertgroepen om de Snomed implementatievraagstukken uit te werken op basis van het Nictiz lagenmodel.

De expertgroepen bestonden uit:

- Leveranciers
- Beleidsmakers/bestuurders
- Zorgprofessionals
- Taalexperts

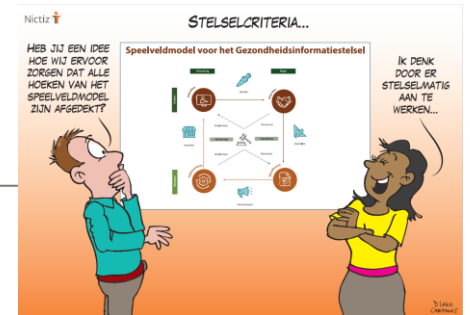
Nadat de vraagstukken per expertise uitgewerkt waren zijn de verschillende expertgroepen met elkaar in gesprek gegaan om te reflecteren op de vraagstukken en waar nodig informatie aan te vullen. Op basis van deze gesprekken zijn gezamenlijke vraagstukken gedefinieerd. De middag is plenair afgesloten met het maken van een aanzet tot een prioritering, waarbij ook gekeken is welke expertise bij welke vervolgacties nodig is en wie hierbij betrokken zouden moeten worden.

De resultaten en vervolgacties worden verder uitgewerkt door een kleine werkgroep. Zodra deze klaar is zal een terugkoppeling gegeven worden naar alle deelnemers.

Workshop Stelselcriteria

Fred Smeele

Kort verslag

Aanwezig bij de workshop waren zo'n 20 deskundigen en vertegenwoordigers uit het veld, die persoonlijk uitgenodigd waren, vanwege hun expertise en verwachte inbreng in de workshop.

Paul Deurvorst begon met een korte introductie, waarin hij de huidige stand van zaken rond de stelselcriteria toelichtte. De huidige proefperiode omvat o.a. het toetsen van zo'n 10 standaarden.

Het grootste deel van de workshop is besteed aan de vraag hoe de huidige stelselcriteria voor standaarden zo uitgebreid en/of gewijzigd kunnen worden, dat ook de andere 3 hoekpunten van het Speelveldmodel worden afgedekt. Die andere 3 hoekpunten zijn: gebruiken van informatie, afspreken en implementeren.

De methodiek die is gebruikt is 'design thinking', waarbij de aanwezigen in 3 subgroepen werden verdeeld. Belangrijk onderdeel van de methodiek is dat, na een initiële ronde, de volgende rondes steeds voortborduurden op de input van de subgroep daarvoor.

De opgehaalde input is na afloop overgebracht in 3 mural-platen. Enkele punten uit de opgehaalde input:

- 2 subgroepen hebben ook input geleverd over het proces. De 3e subgroep C heeft vooral input geleverd op de inhoud.
- Begin (altijd) bij gebruik van informatie (linksboven in het speelveldmodel).
- Zorg voor gebruikersvertegenwoordiging in alle 4 vlakken.
- Misschien moeten we niet alles in criteria proberen te vatten. Of andersoortige criteria (procescriteria).
- Besteed voldoende aandacht aan (financiering van) beheer.
 - Ontwikkel Informatiemodellen voor databeschikbaarheid (primair en secundair gebruik).
- Veel aandacht en input voor criteria voor 'afspreken', bijvoorbeeld:
 - Governance
 - Internationale aansluiting
 - (gebruiken) datakwaliteit
 - (gebruiken) hergebruik van informatie
 - (implementaties) volwassenheid (PoC, pilots, keten etc.)
 - (alle 3, maar beginnend bij afspraken) Stelselarchitectuur

Tijdens de 2^e ronde, waarbij er gelegenheid was om te reageren op de plenaire terugkoppeling, werden de volgende punten ingebracht/toegevoegd:

- (deels in tegenspraak met een van de punten hierboven) concentreer de gebruikersvertegenwoordiging in 'gebruiken van informatie' en niet (of veel minder) in de andere hoekpunten.
- Besteed aandacht aan de mate van detail van het toetsen aan criteria. Want op een (te) globaal niveau levert het te weinig informatie op.
- (input Albert Vlug) op stelselniveau graag onderwerp 'brief en enveloppe' ergens onderbrengen.

Vervolg

De opgehaalde input in de workshop is een belangrijk startpunt om het huidige traject rond het toetsen van standaarden later uit te breiden naar de andere hoekpunten van het speelveldmodel. Maar deze 2 traject worden vooralsnog niet samengevoegd. Dus het huidige traject van toetsen van standaarden wordt verder gebracht naar een operationele fase. En tegelijk (min of meer parallel) wordt een traject opgestart om de criteria uit te breiden naar de overige 3 hoekpunten van het speelveldmodel. Op dat 2^e traject komen we later terug.

Workshop

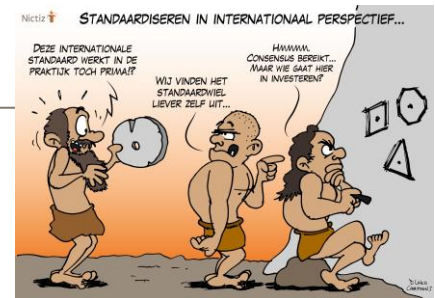
Standaardisatie in internationaal perspectief

Yola Park

Kort verslag

De deelnemers van de workshop waren uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan de vraag waar kansen liggen om in het Nederlandse stelsel van standaarden meer of verregaander toonaangevende internationale standaarden in plaats van Nederlandse standaarden of Nederlandse aanpassingen op die standaarden te gebruiken.

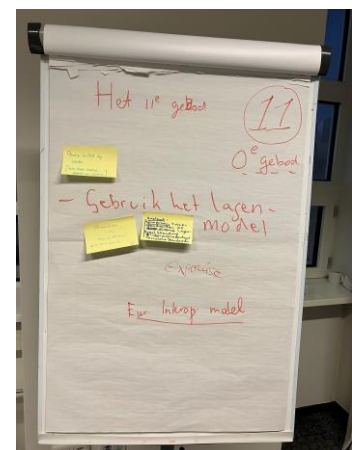
Voor we aan de slag gingen werd het onderwerp in context gezet van de Nationale Visie en Strategie en Internationale Standaarden in Europa zoals de European Health Data Space (EHDS). Vanuit het perspectief van de leverancier werden de belangrijkste knelpunten bij het in Nederland beter aansluiten op internationale standaarden benoemd. Vervolgens door SDO.nl werd een leidraad in de vorm van 10 geboden, gegenereerd met AI tool Gemini, voor het ontwikkelen en implementeren van standaarden toegelicht.

10 geboden Standaardiseren in Internationaal perspectief

- 1. Consensus-Based:** Standards should be developed through a consensus process involving all relevant stakeholders, including producers, consumers, and other interested parties.
- 2. Market-Driven:** Standards should be responsive to market needs and opportunities, addressing real-world challenges and promoting innovation.
- 3. Technical Soundness:** Standards should be based on sound technical principles and evidence, ensuring that they are effective and reliable.
- 4. Interoperability:** Standards should promote compatibility and interoperability between products and systems, reducing barriers to trade and innovation.
- 5. Safety and Health:** Standards should prioritize safety and health considerations, protecting users and workers from potential risks.
- 6. Environmental Sustainability:** Standards should be designed to minimize environmental impact and promote sustainable practices.
- 7. Accessibility:** Standards should be inclusive and accessible to all users, including people with disabilities.
- 8. Efficiency and Cost-Effectiveness:** Standards should aim to improve efficiency and reduce costs while maintaining quality.
- 9. Transparency and Openness:** The development and implementation of standards should be transparent and open to public scrutiny.
- 10. Continuous Improvement:** Standards should be reviewed and updated regularly to reflect technological advancements and changing market needs.

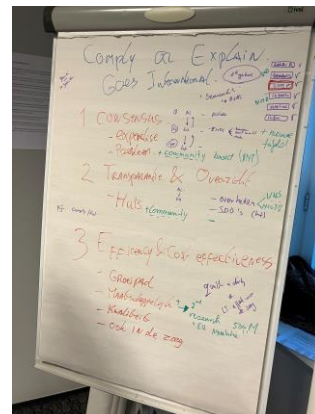
Vooraf hadden de deelnemers in steekwoorden drie knelpunten genoteerd die ze ervaren bij het standaardiseren in het licht van de EHDS (burgers, markt, databeschikbaarheid). Deze werden op sticky notes geschreven en geplakt bij het gebod dat kan helpen bij het oplossen van dat knelpunt. Ook het elfde gebod werd voorgesteld. De volgende rond gingen de deelnemers staan bij het principe die zij het belangrijkste vonden en ontstond een levendige discussie hierover.

Het elfde gebod

Uiteindelijk werden de volgende drie geboden als top 3 gekozen:

- *Consensus-Based*: Standards should be developed through a consensus process involving all relevant stakeholders, including producers, consumers, and other interested parties.
- *Transparency and Openness*: The development and implementation of standards should be transparent and open to public scrutiny.
- *Efficiency and Cost-Effectiveness*: Standards should aim to improve efficiency and reduce costs while maintaining quality.

De top 3 van de 11 geboden

De workshop is klaar maar het werken aan Standaardiseren in Internationaal Perspectief niet. We nodigen je uit om door te gaan met de 10 geboden als leidraad bij het oplossen van knelpunten. Bij vragen kan je contact opnemen met stelselbeheerder@nictiz.nl.

Workshop

Databeschikbaarheid en Standaarden

Ruud Lucas

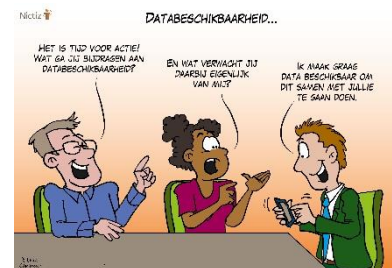
Kort verslag

Workshop en deelnemers

Het realiseren van databeschikbaarheid raakt alle partijen betrokken bij ontwikkeling, beheer, implementatie en gebruik van standaarden in het stelsel. Tijdens de workshop gingen zorgprofessionals, zorginstellingen, softwareleveranciers, standaardbeheerders en -houders en stelselhouder VWS met elkaar gesprek over:

- Wat betekent databeschikbaarheid voor standaarden en voor de wijze waarop we ze ontwikkelen en inzetten? Wat we verwachten van onze standaarden?
- Wat verwachten we van elkaar (standaardisatie-organisaties, softwareleveranciers en gebruikers)?
- Hoe gaan we dit in samenhang doen?

De opbrengsten zijn gegroepeerd op thema en plenair teruggekoppeld. Aan alle deelnemers is met een 'call-to-action' gevraagd wat zij zelf kunnen bijdragen aan standaardisatie voor databeschikbaarheid en wat zij hierin van anderen verwachten.

Plenaire terugkoppeling

De conclusies in de plenaire terugkoppeling waren:

- Er is behoefte aan een stelselbrede expertgroep voor de generieke standaarden. Alle sectoren moeten betrokken zijn, met aandacht voor representativiteit en mandaat.
- Standaardisatie is een middel. Standaardisatie helpt om elkaar beter te begrijpen. De zorgverlener moet er baat bij hebben.
- Focus op flexibiliteit en interoperabiliteit. Standaarden moeten eenvoudiger en op een hoger abstractieniveau zijn.
- Definieer minimale sets. Gebruik geprotocolleerde processen als basis voor die minimale sets.

De opbrengst op de verschillende thema's gaf het volgende beeld:

Visie

- Houdt rekening met sectorale interpretaties van databeschikbaarheid. Leg die naast elkaar en leer van andere sectoren. Vul de Nationale visie en strategie aan waar nodig.
- Sluit aan bij de Europese en internationale visie.

Standaarden

- Ga uit van de internationale basis. Nationale standaarden worden ingehaald door Europese en internationale afspraken.
- Streef naar eenheid van taal. Eenheid van taal betekent vooral elkaar begrijpen.
- Standaarden helpen bij implementatie van AI.

Aanpak

- Gebruik het Nictiz interoperabiliteitsmodel als uitgangspunt voor samenwerking.
- Maak kleine bouwblokken. Stel FHIR-profielen beschikbaar en gebruik die in pilots.
- Heb aandacht voor validatie en goede, beschikbare beschrijvingen. Publiceer goede en eenduidige beschrijvingen van data en metadata.
- Stuur vanuit het gebruik. Dit betekent dat er ook altijd niet-gestandaardiseerde informatie en documenten zullen zijn.
- Maak data geschikt voor meervoudig gebruik. Datagebruikers moeten data uit verschillende bronnen eenvoudiger kunnen combineren.

Samenwerking

- Kies voor een community-based aanpak. Werk samen aan een toepassing. Meer 'whole system in the room.'
- Prioriteer. Doe liever één ding goed dan tien dingen half.
- Open source is het uitgangspunt.

Rollen

- Juiste belegging van verantwoordelijkheden. Zorgverleners moeten proceseigenaar zijn en beleidsmakers moeten die verantwoordelijkheid durven beleggen.

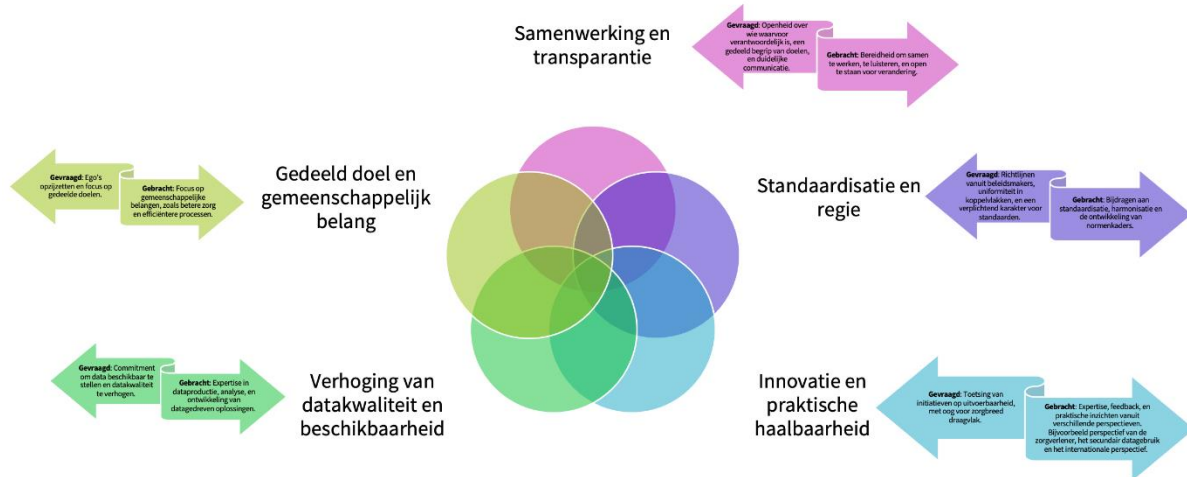
Draagvlak

- Vergroot secundair datagebruik door inzichten breed te delen en de waarde aan te tonen.
- Streef naar representativiteit en mandaat.
- Maak heldere business cases die de waarde van standaardisatie duidelijk maken.

Elementen voor succes

- Denk aan de balans tussen de pain en de gain. De opbrengst van standaardisatie is niet altijd op de plaats waar investeringen gedaan worden en inspanning gevraagd wordt.
- Minder complexiteit en meer transparantie in prioritering en planning.
- Haak sneller aan op ontwikkelingen. Kortere cycli van updates.
- Goed juridisch kader voor toestemming. Ontwikkel een toestemmingsregister en creëer duidelijkheid over rol en toestemming van patiënten.

Uit de input van de deelnemers op de 'call-to-action' komt een duidelijke rode draad naar voren. Deze kan worden samengevat in een aantal overkoepelende thema's:

Samenwerking en Transparantie

Bijna alle deelnemers benadrukken het belang van samenwerking tussen partijen en transparantie in rollen, mandaten, en processen.

- Gevraagd: Openheid over wie waarvoor verantwoordelijk is, een gedeeld begrip van doelen, en duidelijke communicatie.
- Gebracht: Bereidheid om samen te werken, te luisteren, en open te staan voor verandering.

Standaardisatie en Regie

Een sterke behoefte aan standaarden en duidelijke governance wordt door vrijwel iedereen benoemd.

- Gevraagd: Richtlijnen vanuit beleidsmakers, uniformiteit in koppelvlakken, en een verplichtend karakter voor standaarden.
- Gebracht: Bijdragen aan standaardisatie, harmonisatie en de ontwikkeling van normenkaders.

Innovatie en Praktische Haalbaarheid

Er is een wederzijds begrip dat nieuwe initiatieven schaalbaar, haalbaar, en praktisch toepasbaar moeten zijn.

- Gevraagd: Toetsing van initiatieven op uitvoerbaarheid, met oog voor zorgbreed draagvlak.
- Gebracht: Expertise, feedback, en praktische inzichten vanuit verschillende perspectieven. Bijvoorbeeld perspectief van de zorgverlener, het secundair datagebruik en het internationale perspectief.

Verhoging van Datakwaliteit en Beschikbaarheid

Er is een gedeelde ambitie om datakwaliteit en databeschikbaarheid te verbeteren, met een focus op interoperabiliteit en secundair datagebruik.

- Gevraagd: Commitment om data beschikbaar te stellen en datakwaliteit te verhogen.
- Gebracht: Expertise in dataproductie, analyse, en ontwikkeling van datagedreven oplossingen.

Gedeeld Doel en Gemeenschappelijk Belang

Veel deelnemers benadrukken het belang van het grotere geheel: databeschikbaarheid moet bijdragen aan het zorgveld als geheel, zonder dat individuele belangen de boventoon voeren.

- Gevraagd: Ego's opzijzetten en focus op gedeelde doelen.
- Gebracht: Focus op gemeenschappelijke belangen, zoals betere zorg en efficiëntere processen.

Conclusie

De workshop laat zien dat er een sterke gedeelde ambitie is om databeschikbaarheid in de zorg te verbeteren. Hoewel er veel expertise en bereidheid tot samenwerking wordt ingebracht, is een duidelijke regie en commitment vanuit alle betrokkenen nodig om tot uniforme standaarden, praktische oplossingen en een zorgbreed draagvlak te komen. De sleutel tot succes ligt in een gezamenlijke visie en het verbinden van verschillende perspectieven aan concrete en haalbare doelen.